

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE ve SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ
UYGULAMA KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	3
BÖLÜM 1 – AMAÇ, KAPSAM, İŞLEYİŞ	4
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Amacı	4
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Kapsamı ve İşleyişi	4
Uygulama Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler	5
Devam-Devamsızlık Durumu	5
BÖLÜM 2 – GÖREV VE SORUMLULUKLAR	7
Uygulama Öğrencisinin Görev ve Sorumlulukları	7
Uygulama Öğretim Elemanının Sorumlulukları	9
Uygulama Öğretmeninin Sorumlulukları	10
Uygulama Eğitim Kurumu Koordinatörünün Sorumlulukları	11
Uygulama Eğitim Kurumu Müdürünün Sorumlulukları	11
BÖLÜM 3 – ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİNİN DÖNEM PLANI	12
Dönem Planı	12
Etkinliklerin Hazırlanmasına Yönelik Yükümlülükler	13
ETKİNLİK 1	13
ETKİNLİK 2	14
ETKİNLİK 3	15
ETKİNLİK 4	15
ETKİNLİK 5	16
ETKİNLİK 6	17
ETKİNLİK 7	18
ETKİNLİK 8	18
ETKİNLİK 9-10-11-12	19
BÖLÜM 4 – DEĞERLENDİRME SÜRECİ	20
EKLER	21
EK-1 Uygulama Devam Takip Çizelgesi	21
EK-2 Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Dönem Ders Planı	22
EK-3 Ders Planı Hazırlama Basamakları ve Örnek Şablon	23
EK-4 Öz Değerlendirme Formu	27
EK-5 Ders Gözlem Tutanağı Örneği	28
EK-6 Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formu	30

GİRİŞ

Öğretmenlik Uygulaması II dersi kapsamında kullanılacak olan bu kılavuz, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde öğrenim görerek öğretmenliğe hazırlanmakta olan Sosyal Bilgiler öğretmen adayları ile ilgili ders kapsamında onların yetiştirilmesinden sorumlu olan uygulama öğretmenleri ve uygulama öğretim elemanları için hazırlanmıştır.

Öğretmenlik Uygulaması I dersinde edindikleri gözlem ve temel öğretim deneyiminin üzerine inşa edilen bu ikinci dönem; uygulama öğrencisinin bağımsız ders planlama ve uygulama becerilerini derinleştirmesini, farklı öğrenci profillerine ve öğretim durumlarına uyum sağlamasını, okul topluluğuna katkıda bulunmasını ve mesleki gelişimini yansıtmalı bir bakış açısıyla değerlendirmesini hedeflemektedir.

Bu kılavuzda yer alan terimler, Öğretmenlik Uygulaması I kılavuzunda tanımlanmış olup aynı anlam ve kapsamda kullanılmaktadır. "Dosya" ifadesi bu kılavuz bağlamında, "Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Uygulama Öğrencisi Dosyası"nı ifade eder.

BÖLÜM 1

AMAÇ, KAPSAM, İŞLEYİŞ

Kılavuzun bu bölümünde Öğretmenlik Uygulaması II dersinin amaç, kapsam ve işleyişine yönelik bilgiler yer almaktadır.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNİN AMACI

Öğretmenlik uygulaması dersi, uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarına, öğrenim hayatları boyunca kazandıkları genel kültür bilgisi, özel alan bilgisi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi ve becerilerini gerçek eğitim-öğretim ortamlarında uygulamaya dökabilmelerine imkân sağlar.

Öğretmenlik Uygulaması II dersi; uygulama öğrencisinin birinci dönemde başlayan gözlem ve öğretim sürecini daha ileri bir düzeyde sürdürerek öğrenci çeşitliliğine duyarlı öğretim tasarımı yapabilmesini, mesleki yansıtma becerisini geliştirmesini ve okul topluluğuna etkin katkı sağlamasını amaçlar.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNİN KAPSAMI ve İŞLEYİŞİ

Öğretmenlik Uygulaması I ve II dersleri 8 ders saatidir ve 14'er haftalık iki dönemi kapsar. 8 dersin 2 saati teorik, 6 saati uygulama olarak ayrılır. 6 saatlik kısım uygulama eğitim kurumlarında, iki saatlik teorik kısmı ise uygulama öğretim elemanı ile birlikte Eğitim Fakültesi dersliklerinde (veya uzaktan eğitimle) yürütülür.

Öğretmenlik uygulaması dersinin "uygulama" kısmı uygulama eğitim kurumlarında haftada 6'şar saatten 12 haftalık bir dönemi kapsar. Bu doğrultuda "uygulama" bir dönem için 72 ders saatinden oluşur. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü öğrencileri -uygulama eğitim kurumundaki Sosyal Bilgiler derslerinin 3 saat olması sebebiyle- en az 20 saat fiilen ders işlemek mecburiyetindedir.

Öğretmenlik Uygulaması II dersinde uygulama öğrencisi, birinci dönemdeki deneyimlerine dayanarak daha bağımsız bir biçimde planlama yapar, uygular ve değerlendirir; uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı bu süreçte rehberlik rollerini sürdürür.

UYGULAMA DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BELGELER

Öğretmenlik Uygulaması II Dersi sürecinin planlı ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak için uygulama öğrencisinin "Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Uygulama Öğrencisi Dosyası" hazırlaması gerekmektedir. İlgili dosyada bulunması gereken belgeler şunlardır:

- Kapak
- İçindekiler
- Fotoğraflı Özgeçmiş
- Uygulama Öğrencisi Devam Çizelgesi (EK-1)
- Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Dönem Ders Planı (EK-2)
- Dönem süresince yapılan 12 etkinliğin raporları (Gözlem/uygulama etkinlik raporları)
- İşlenen Derslerin Ders Planları (EK-3'teki "Ders Planı Hazırlama Basamakları ve Örnek Ders Planı Şablonu"na göre hazırlanacaktır.)
- İşlenen Derslere Yönelik Öz Değerlendirme Formu (EK-4)
- Ders Gözlem Tutanağı (EK-5) (Zorunlu değildir. Uygulama öğretmeni, uygulama öğretim elemanı veya bir akranı uygulama öğrencisini bu forma göre değerlendirdiyse konulabilir.)
- Mesleki Gelişim Yansıtma Raporu (bk. Etkinlik 1)

DEVAM-DEVAMSIZLIK DURUMU

Uygulama öğrencisinin Öğretmenlik Uygulaması II dersinin teorik kısmına devam-devamsızlığının takibinden uygulama öğretim elemanı sorumludur. Uygulama eğitim kurumlarında yürütülen

uygulama kısmının takibinden ise uygulama eğitim kurumu koordinatör yardımcısı ve uygulama öğretmeni sorumludur. Uygulama öğrencisi uygulama eğitim kurumunda tamamlaması gereken dönemlik 72 saatin tamamına katılmak zorundadır. Mazeretinden dolayı katılmayan öğrenci mazeret belgesini uygulama eğitim kurumu koordinatörlüğüne verir, mazereti uygun görülürse "12 hafta içinde yapılmak şartı ile" uygulamaya devam ederek eksik kalan saatleri tamamlar. Bu süre içinde uygulama öğrencisinin devamsızlık hakkı yoktur.

Uygulama öğrencisinin devam durumu haftalık olarak uygulama eğitim kurumu koordinatörü tarafından Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne kaydedilir. Derslere devamda uygulama öğretmeni haftalık 6 saatlik yoklama çizelgesini doldurur, imzalar ve uygulama öğrencisine verir. Uygulama öğrencisi devam çizelgesini uygulama öğretim elemanına öğretmenlik uygulaması dersinin teorik saatinde teslim eder. Asgari devam şartını (dönemlik 72 saat) yerine getirmeyen uygulama öğrencisi başarısız sayılır.

BÖLÜM 2

GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kılavuzun bu bölümünde öğretmenlik uygulaması II dersi sürecinde iş birliği içerisinde çalışması beklenen uygulama öğrencisi, öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, uygulama eğitim kurumu koordinatörünün ve okul müdürünün görev ve sorumlulukları yer almaktadır.

UYGULAMA ÖĞRENCİSİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

- Uygulama öğrencisinin öğretmenlik uygulaması dersinin haftada 6'şar saatten 12 haftalık bir dönemi kapsayan ve uygulama eğitim kurumunda yürütülen "uygulama" kısmı süresince devamsızlık hakkı yoktur. Uygulama öğrencisi görevlendirildiği uygulama eğitim kurumunda toplam en az 144 saat (12 hafta, 72 saat I. dönem; 12 hafta, 72 saat II. dönem) uygulama derslerine katılmak mecburiyetindedir.
- Uygulamaya mazeretinden dolayı katılmayan uygulama öğrencisi mazeret belgesini uygulama eğitim kurumu koordinatörlüğüne verir, mazereti uygun görülürse "12 hafta içinde yapılmak şartı ile" asgari katılması gereken ders saatini uygulama eğitim kurumunda tamamlar.
- Uygulama öğrencisi öğretmenlik uygulaması dersinin ilk haftasında uygulama öğretim üyesinin rehberliğinde yapılan dönem başı toplantısına katılmalıdır. Bu toplantıda birinci dönemden elde edilen deneyimleri paylaşılır ve ikinci döneme ilişkin hedefler belirlenir.
- Uygulama öğrencisi uygulamanın ilk günü uygulama öğretmeniyle bir önceki dönem deneyimlerini değerlendirmeli, bu dönem için ders işleme günlerini, saatlerini ve hedeflerini birlikte planlamalıdır.
- Uygulama öğrencisi, uygulama süresince her hafta 6 (altı) saat olmak üzere belirlenen ders saatlerinde uygulama eğitim kurumunda bulunmalıdır. Uygulama eğitim kurumuna, çalışmalarını koyacağı naylon kapaklı dosya ve notlarını kaydedeceği bir defter ile gitmelidir.
- Uygulama öğrencisi uygulamanın 2. haftasından itibaren 20 saat ders işlemeye başlayacağı için uygulama öğretmenin rehberliğinde ders işleyeceği haftaları ve kaç ders işleyeceğini belirlemeli; işleyeceği dersleri planlamalıdır. Bunları EK-2'de sunulan dönem planının ilgili bölümlerine eklemelidir.
- Uygulama öğrencisi, işleyeceği her dersle ilgili olarak uygulama öğretmeniyle görüşüp hazırlıklarını (günlük plan, ders materyali, varsa drama, gezi vs. etkinlik planı...) yapmalıdır. Her ders için hazırlanacak ders planı şablona uygun olarak hazırlanmalıdır (bk. EK-3). Hazırladığı planı önce uygulama öğretmenine sonra okul müdürüne imzalatmalıdır.
- Uygulama öğrencisi bu kılavuzda yer alan dönem planındaki etkinlikleri ilgili bölümde belirtilen hususları dikkate alarak düzenlemekle yükümlüdür.

- Uygulama öğrencisi uygulama dosyasını kademeli olarak ve dosyada bulunması gereken belgeleri eksiksiz bir şekilde hazırlayarak uygulama öğretim elemanına önce kontrol amaçlı olarak teslim etmelidir. Sonra dosyayı tekrar düzenleyip uygulamanın son haftasında fakülte uygulama öğretim elemanına teslim etmelidir.
- Uygulama öğrencisi kendisiyle ilgili değerlendirmelerin "değerlendirmede dikkate alınacak hususlara göre yürütüleceğini" unutmamalıdır.

UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANININ SORUMLULUKLARI

- Uygulama öğrencilerini öğretmenlik uygulaması II etkinliklerine hazırlar; uygulama programının gerektirdiği etkinlikleri, yapılan planlamaya uygun olarak yürütür ve izler.
- Uygulamanın her aşamasında dönem planı, günlük plan, öğretim araçları, sınıf yönetimi, öğretim yöntemleri gibi konularda uygulama öğrencisine gerekli rehberlik ve danışmanlığı yapar.
- Uygulama öğrencisinin mesleki gelişim yansıtma sürecini destekler ve bu süreçte geri bildirim verir.
- Uygulama süresince ilgililerle (uygulama eğitim kurumu koordinatörü, uygulama öğretmeni vb.) iletişim ve iş birliği içerisinde bulunur.
- Her dönemde, her bir uygulama öğrencisinin fiilen anlattığı/yürüttüğü dersi en az 2 (iki) kez izler; uygulama öğrencisine yazılı ve sözlü dönüt ve düzeltme verir.
- Uygulama öğrencisinin devam-devamsızlığını takip eder.
- Uygulama sonunda uygulama öğrencisinin çalışmalarını değerlendirir, ilgili formları doldurur ve değerlendirme sonucunu yükseköğretim kurumunun öğrenci bilgi sistemine ve Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne işler.
- Uygulama öğrencisinin Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Dönem Planında yer alan etkinliklerine yönelik olarak hazırladığı raporları teorik derste uygulama öğrencileriyle birlikte değerlendirir.
- Uygulamanın her basamağında uygulama öğrencisi ile ilgili görüş, düşünce vb. bilgilerin gizliliğini korur.

UYGULAMA ÖĞRETMENİNİN SORUMLULUKLARI

- Uygulama programının gerektirdiği etkinlikleri, yapılan planlamaya uygun olarak yürütür, uygulama öğrencisine rehberlik eder ve bu etkinlikleri izler.
- Uygulama öğrencisine okul, sınıf kuralları vb. konularla ilgili gerekli bilgileri verir; mesleğin gerektirdikleriyle ilgili her konuda rehberlik ve danışmanlık yapar.
- Uygulama öğrencisini okulda sınıf dışı etkinlik hazırlamaya teşvik eder.
- Uygulama öğrencisinin devam-devamsızlığını takip eder, MEBBİS'te yer alan "Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülü"ne devam-devamsızlık bilgilerini işler.
- Uygulama öğrencisi, uygulamanın 2. haftasından itibaren toplam 20 saat fiilen ders işlemeye başlayacağı için ders işlenecek haftaları, haftada kaç saat ders işleyeceğini ve derslerde işlenecek konuları kendi yıllık planına uygun olarak uygulama öğrencisiyle birlikte belirler.
- Uygulama öğrencisinin yürüteceği derslere ilişkin ders plan ve materyalini dersten önce inceler, gerekli düzeltme ve yönlendirmeleri yapar.
- Uygulama öğrencisinin yürüttüğü bütün dersleri izler, değerlendirir ve uygulama öğrencisine ilgili dersle ilgili dönüt ve düzeltme verir.
- Uygulama öğretim elemanı ile birlikte her dönemde en az 2 (iki) kez uygulama öğrencisinin öğretmenlik uygulaması sürecini değerlendirir.
- Uygulama öğrencisinin günlük ve genel değerlendirmelerini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne işler ve ıslak imzalı olarak uygulama okulu kurumu koordinatörüne teslim eder.
- Uygulamanın her basamağında uygulama öğrencisi ile ilgili görüş, düşünce vb. bilgilerin gizliliğini korur.

UYGULAMA EĞİTİM KURUMU KOORDİNATÖRLERİNİN SORUMLULUKLARI

- Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile iş birliği yaparak uygulama öğrencilerinin uygulama çalışmaları kapsamındaki etkinliklerini planlar.
- Öğretmenlik uygulamasının yapılan planlamaya göre yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.
- Uygulama öğrencilerinin sistem üzerinden kişisel bilgilerini ve fotoğrafını Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne işler.
- Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanının uygulama öğrencisinin günlük ve genel değerlendirmelerinin Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne işlenmesini kontrol eder, varsa eksikliklerin süresi içerisinde giderilmesini sağlar.
- Uygulama öğrencisinin fiilen anlattığı dersi izlemek üzere uygulama eğitim kurumuna gelen uygulama öğretim elemanının geliş günlerini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne işler.
- Uygulamanın her basamağında uygulama öğrencisi ile ilgili görüş, düşünce vb. bilgilerin gizliliğini korur.

UYGULAMA EĞİTİM KURUMU MÜDÜRÜNÜN SORUMLULUKLARI

- Uygulama eğitim kurumu koordinatörünü belirler, uygulama öğrenci dağılımlarını yapar.
- Uygulama öğretmenleri ve uygulama öğrencilerinin görev ve sorumluluklarını bildirir.
- Öğretmenlik uygulamasının yapılan planlamaya göre yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.
- Uygulama öğretmenlerinin uygulama çalışmalarını denetler.
- Öğretmenlik uygulamasında görev alanların ek ders çizelgelerini ilgili birime gönderir.

BÖLÜM 3

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİNİN DÖNEM PLANI

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ DÖNEM PLANI

Aşağıda Öğretmenlik Uygulaması II dersinin 12 haftalık uygulama sürecine ilişkin dönem planı yer almaktadır.

HAFTA	ETKİNLİKLER	TARİH
1. Hafta	Dönem başı değerlendirme toplantısı ve mesleki gelişim hedeflerinin belirlenmesi Birinci dönem deneyimlerinin yansıtılması ve II. dönem planının hazırlanması	
2. Hafta *	Farklı öğrenci profillerine yönelik öğretim uyarlamaları gözlemi Ders planı hazırlama ve ders işleme	
3. Hafta *	Materyal tasarımı ve teknoloji entegrasyonu Ders planı hazırlama ve ders işleme	
4. Hafta *	Proje ve etkinlik tabanlı öğrenme uygulaması Ders planı hazırlama ve ders işleme	
5. Hafta *	Değerlendirme araçları geliştirme ve uygulama Ders planı hazırlama ve ders işleme	
6. Hafta *	Okul toplumu ile ilişkiler ve veli iletişimi Ders planı hazırlama ve ders işleme	
7. Hafta *	Mesleki gelişim: seminer, kurs ve mesleki topluluklar Ders planı hazırlama ve ders işleme	
8. Hafta *	Öğrencilerin yanlış kavramlarını belirleme ve giderme Ders planı hazırlama ve ders işleme	

9. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme	
10. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme	
11. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme	
12. Hafta *	Dönem sonu değerlendirme ve mesleki gelişim raporu Ders planı hazırlama ve ders işleme	

* 2-12. haftalar arasında uygulama öğrencisinin derste anlatacağı konu, beceri, değer, kavram, kazanım vb. hususlar uygulama öğretmeniyle birlikte planlanmalıdır.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ DÖNEM PLANI ETKİNLİKLERİ VE AÇIKLAMALAR

Etkinliklerin Hazırlanmasına Yönelik Yükümlülükler

- Her etkinlik için "yönerge" başlığı altında birtakım sorular sunulmuştur. Bu sorular size raporunuzu hazırlamada yol göstermek, etkinliğin dışına çıkmanızı önlemek amacıyla hazırlanmıştır. Raporlarınızı bu soruların her birine cevap (soru-cevap) şeklinde değil, bir kompozisyon bütünlüğünde hazırlayınız.
- Gözlem/uygulama raporlarınızı hazırlarken sadece gözlem ve uygulamalarınızı aktarmayınız; bunları duygu, düşünce ve beklentilerinizle yorumlayınız.
- Her bir etkinliğin raporunu, bir sonraki hafta uygulama öğretim elemanı ile yapılacak teorik derste tartışmak üzere yanınızda bulundurunuz.
- Etkinlik raporunuzu "Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Uygulama Öğrencisi Dosyası"na koyunuz.
- Etkinlik raporlarınızı ve ders planlarınızı mavi/siyah renkli pilot veya dolma kalemle yazabilir veya bilgisayarda hazırlayabilirsiniz. Kâğıt boyutu her iki hâlde de A4 olmalı; bilgisayarda hazırlanan raporlar ve ders planları için Times New Roman yazı tipi ve 11 punto (veya buna eşdeğer büyüklükte olan Calibri 11 punto; Arial 10 punto) kullanılmalıdır.

ETKİNLİK 1

Dönem başı değerlendirme toplantısı ve mesleki gelişim hedeflerinin belirlenmesi Birinci dönem deneyimlerinin yansıtılması ve II. dönem planının hazırlanması

Yönerge:

Birinci dönem deneyimlerinin yansıtılması:

- Öğretmenlik Uygulaması I dersinde edindiğiniz deneyimleri ve bu deneyimler doğrultusunda kendinizde gözlemlediğiniz güçlü ve gelişmesi gereken yönlerinizi değerlendiriniz.
- Birinci dönemde en verimli bulduğunuz etkinlikleri ve bunların sizi nasıl geliştirdiğini açıklayınız.
- Birinci dönemde en zorlandığınız konular nelerdi? Bu zorluklara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?

II. dönem planının hazırlanması:

- Uygulama öğretim elemanı ile uygulama öğretmenin rehberliğinde II. döneme ait ders planını hazırlayınız (EK-2). Ders işleyeceğiniz haftaları, saat sayılarını ve konuları belirleyiniz.
- Bu dönem için belirlediğiniz mesleki gelişim hedeflerinizi listeleyiniz. Her hedef için somut göstergeler ve strateji belirleyiniz.

- Mesleki yeterlilik alanlarından hangisine öncelikli olarak odaklanmak istiyorsunuz? Gerekçelendiriniz.

ETKİNLİK 2

Farklı öğrenci profillerine yönelik öğretim uyarlamaları gözlemi Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Farklı öğrenci profillerine yönelik öğretim uyarlamaları:

- Uygulama öğretmeninizin sınıfındaki farklı öğrenci profillerini (öğrenme güçlüğü, üstün yetenekli, göç geçmişi, sosyoekonomik farklılıklar vb.) tespit ediniz. Bu profilleri, kimlikleri gizli tutarak raporlaştırınız.
- Uygulama öğretmenin bu farklılıklara yönelik öğretim uyarlamalarını gözlemleyiniz: İçerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamı açısından neler yapmaktadır?
- Kapsayıcı sınıf uygulamalarına yönelik gözlemlerinizi paylaşınız. Hangi uygulamalar etkili görünmektedir, hangilerini geliştirmek mümkün olabilir?
- Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) veya benzer planlamalar var mıdır? Varsa bunların uygulanış biçimini inceleyiniz.

Ders planı hazırlama ve ders işleme:

EK-3'te sunulan "ders planı hazırlama basamakları" ve "örnek ders planı" doğrultusunda, farklılaştırılmış öğretime dair en az bir uygulama içeren bir ders planı hazırlayınız ve buna göre dersinizi işleyiniz. Dersinizden sonra dersinizin olumlu ve olumsuz yönlerini nesnel bir bakış açısıyla yazılı olarak değerlendirmeye çalışınız. Bunun için EK-4'te yer alan formu kullanabilirsiniz. Uygulama öğretmeniniz, uygulama öğretim elemanınız veya akranlarınızın da gözlem ve değerlendirmeleri olduysa bunları raporunuza ekleyiniz (bk. EK-5).

ETKİNLİK 3

Materyal tasarımı ve teknoloji entegrasyonu Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Materyal tasarımı:

- Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik, öğrencilerin aktif katılımını destekleyen orijinal bir öğretim materyali (çalışma kâğıdı, harita uygulaması, tarihsel belge analizi, rol kartları, oyun vb.) tasarlayınız.
- Bu materyali neden seçtiğinizi, hangi kazanıma hizmet ettiğini ve öğrenci katılımına katkısının nasıl olacağını açıklayınız.
- Materyalinizi uygulama öğretmeninizin rehberliğinde uyguladıktan sonra etkinliğini değerlendiriniz: Öğrenciler nasıl tepki verdi? Materyali nasıl iyileştirdiniz?

Teknoloji entegrasyonu:

- Sosyal Bilgiler derslerinde kullanılabilecek dijital araçları (Padlet, Kahoot, Google Earth, interaktif harita uygulamaları, dijital hikâye araçları, sanal müze ziyaretleri vb.) araştırınız.
- Bu araçlardan birini ya da birkaçını bir ders planına entegre ediniz. Teknolojiyi öğrenme amaçlı mı yoksa salt araç olarak mı kullandığınızı değerlendiriniz.

EK-3'teki şablona göre bu materyali ve teknolojiyi kullanan bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 4

Proje ve etkinlik tabanlı öğrenme uygulaması Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Proje/etkinlik tabanlı öğrenme tasarımı:

- Sosyal Bilgiler müfredatında yer alan bir üniteye yönelik, gerçek bir problem veya soru etrafında şekillenen kısa süreli bir proje ya da etkinlik tabanlı öğrenme süreci tasarlayınız.
- Bu tasarımda öğrencilerin neyi araştıracağını, nasıl bir ürün ortaya koyacağını ve nasıl değerlendirileceğini açıklayınız.
- Proje/etkinlik sürecini uygulama sınıfınızda deneyimleyiniz (tam uygulama veya bir aşaması). Öğrencilerin sürece katılımını ve ürünlerini değerlendiriniz.
- Bu yaklaşımın geleneksel öğretime göre güçlü ve sınırlı yönleri nelerdir? Kendi gözlemlerinizle destekleyerek yazınız.

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre, proje/etkinlik tabanlı yaklaşımı içeren bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4'teki formu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 5

Değerlendirme araçları geliştirme ve uygulama Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Özgün değerlendirme aracı geliştirme:

- Birinci dönemde gözlemlediğiniz değerlendirme araçlarından (EK-6, öz değerlendirme formları, dereceli puanlama anahtarları vb.) yola çıkarak kendi öğreteceğiniz bir konuya özgü bir değerlendirme aracı geliştiriniz. Bu araç bir rubrik, gözlem formu, öğrenci öz değerlendirme ölçeği veya kısa sınav olabilir.
- Geliştirdiğiniz aracı bir derste uygulayınız. Uygulamanın sonuçlarını (öğrenciler aracı nasıl karşıladı? Elde ettiğiniz veriler ne söylüyor?) değerlendiriniz.
- Uygulama öğretmeninizin değerlendirme anlayışıyla kendi anlayışınızı karşılaştırınız. Benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre, geliştirdiğiniz değerlendirme aracını kullanan bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 6

Okul toplumu ile ilişkiler ve veli iletişimi Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Okul toplumu ile ilişkiler:

- Uygulama okulunun içinde bulunduğu toplumla (mahalle, belediye, STK'lar, yerel tarihsel ve kültürel unsurlar vb.) ilişkilerini inceleyiniz. Bu ilişkiler Sosyal Bilgiler öğretimine nasıl katkı sağlayabilir ya da sağlamaktadır?
- Okulda yürütülen topluma hizmet veya sosyal sorumluluk projelerini araştırınız. Uygulama öğretmenin bu projelerdeki rolü nedir?
- Sosyal Bilgiler öğretimini toplumsal bağlamla nasıl ilişkilendireceğinize dair bir fikir veya taslak proje önerisi geliştirerek raporunuza ekleyiniz.

Veli iletişimi:

- Uygulama öğretmeninizin velilerle iletişimini gözlemleyiniz. Etkili veli iletişiminin unsurları nelerdir?
- Velileri Sosyal Bilgiler öğrenimine nasıl dahil edebileceğinize ilişkin fikirlerinizi paylaşınız.

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 7

Mesleki gelişim: seminer, kurs ve mesleki topluluklar Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

- Sosyal Bilgiler öğretmenlerine yönelik düzenlenen seminerler, kurslar veya toplantılar (MEB hizmet içi eğitimler, Sosyal Bilgiler Derneği etkinlikleri vb.) hakkında araştırma yapınız. Bu etkinliklerin içeriği ve öğretmenlere katkısı nedir?
- Uygulama öğretmeninizin bu tür etkinliklere katılım deneyimi var mı? Bu deneyimlerin öğretmenliğine katkısı nasıl olmuştur?
- Bir Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak mesleki gelişiminizi sürdürmek için hangi strateji ve kaynakları kullanmayı planlıyorsunuz? (Akademik dergiler, mesleki topluluklar, dijital öğrenme platformları vb.)
- Öğretmenlikte yansıtıcı uygulama nedir? Bu dönem boyunca sürdürdüğünüz yansıtma sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 8

Öğrencilerin yanlış kavramlarını belirleme ve giderme Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

- Sosyal Bilgiler alanında öğrencilerde sıkça karşılaşılan yanlış kavramları (örn. tarihsel olayların yorumlanması, coğrafi kavramlar, vatandaşlık bilgisi vb.) araştırınız.
- Uygulama öğretmeninizin sınıfında gözlemlediğiniz ya da ders işlerken karşılaştığınız yanlış kavramlara örnekler veriniz.
- Bu yanlış kavramları gidermek için ne tür öğretim stratejileri ve materyalleri kullanılabilir? Uygulama öğretmeninizin bu konudaki yaklaşımıyla karşılaştırınız.
- Yanlış bir kavramı gidermek için tasarlanmış bir öğretim etkinliği geliştirerek derste uygulayınız. Sonuçları değerlendiriniz.

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

ETKİNLİK 9-10-11-12

Serbest uygulama, yansıtma ve dönem sonu mesleki gelişim raporu Ders planı hazırlama ve ders işleme

Yönerge:

Serbest uygulama ve yansıtma (9-11. Haftalar):

Uygulama öğretim elemanınızla belirlediğiniz konuyla ilgili olarak bir gözlem/uygulama raporu hazırlayınız. Bu haftalarda bağımsız ders planı hazırlama ve uygulama süreçlerinize ağırlık veriniz. Her ders sonrası EK-4 formunu kullanarak öz değerlendirme yapınız.

Dönem sonu mesleki gelişim raporu (12. Hafta):

- Öğretmenlik Uygulaması II dersi boyunca mesleki gelişiminizi nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Dönem başında belirlediğiniz mesleki gelişim hedeflerine ne ölçüde ulaştınız? Gerekçelendiriniz.

- Birinci dönemle kıyasladığımızda öğretmenlik uygulamanızın hangi boyutlarında gelişim kaydettiğinizi düşünüyorsunuz?
- Kendinizi bir Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak nasıl tanımlarsınız? Öğretmenlik felsefeniz nasıl şekillendi?
- Öğretmenlik hayatınıza başladığımızda öncelikli olarak üzerine odaklanmak istediğiniz mesleki gelişim alanları nelerdir?

Ders planı hazırlama ve ders işleme: EK-3 şablonuna göre bir ders planı hazırlayınız ve uygulayınız. Uygulama öğretmeniniz, uygulama öğretim elemanınız veya akranlarınızın gözlem ve değerlendirmeleri olduysa bunları da raporunuza ekleyiniz (bk. EK-5).

BÖLÜM 4

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I-II DERSİ DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Öğretmenlik Uygulaması I-II Derslerinin "Uygulama" Kısımına Yönelik Değerlendirme

Öğretmenlik uygulaması I-II derslerinin "uygulama" kısmına yönelik değerlendirme Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 28.09.2021 tarihli Öğretmenlik Uygulaması Yönergesine uygun olarak gerçekleştirilir. Bu yönergeye uygun olarak uygulama öğretmeni, uygulama öğrencisinin fiilen anlatmış olduğu dersleri, biri ilk anlattığı biri son anlattığı derslere ilişkin olmak üzere en az 2 (iki) kez değerlendirir ve bu değerlendirmesini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülüne (<https://uod.meb.gov.tr>) işler. Uygulama öğretim elemanı da uygulama öğrencisine ilişkin değerlendirmesini aynı modüldeki ilgili sayfaya işler. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı uygulama öğrencisini EK-6'da yer alan "Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formu"na göre değerlendirir.

Öğretmenlik Uygulaması I-II Derslerinin "Teorik" Kısımına Yönelik Değerlendirme

Öğretmenlik uygulaması I-II derslerinin 2 saatlik "teorik" kısmını uygulama öğretim elemanı yürütür. Uygulama öğrencileri uygulama sürecine ek olarak öğretmenlik uygulaması dersleri kapsamında dersin yürütücüsü uygulama öğretim elemanı tarafından ara sınav ve final değerlendirmesine tabi tutulur.

Ara Sınav (Vize) Değerlendirme

Uygulama öğrencileri, dersin ait olduğu yarı yıla sınırlı olmak üzere ara sınav (vize) için uygulama eğitim kurumunda yürüttüğü gözlem/uygulama etkinlik raporlarından ve işledikleri derslerin ders planlarından, öğretim elemanı ile birlikte yürütülen teorik derslerde işlenen konulardan sorumludur. Dersin öğretim elemanı ara sınav (vize) için, farklı ölçme ve değerlendirme yöntemi kullanabilir.

Dönem Sonu (Final) Değerlendirme

Uygulama öğrencileri, öğretmenlik uygulaması II dersi için yarı yıl sonu sınavında (final) dersin ait olduğu yarı yıl sınırları içinde hazırlanmış olduğu dosyanın tamamından ve işlediği derslerden sorumludur. Uygulama öğrencisi "Öğretmenlik Uygulaması II Dersi Uygulama Öğrencisi Dosyası"nda bulunması gereken belgeleri eksiksiz ve istenilen şekilde tamamlamalı, zamanında öğretim elemanına teslim etmelidir. Dönem sonu değerlendirmesinde, dönem başında belirlenen mesleki gelişim hedefleri doğrultusunda hazırlanan mesleki gelişim yansıtma raporu da dikkate alınır. Dersin öğretim elemanı final için farklı ölçme ve değerlendirme yöntemi kullanabilir.

EKLER

EK-1 UYGULAMA DEVAM TAKİP ÇİZELGESİ

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Uygulama Öğrencisi Devam Takip Çizelgesi

Alanı :

Uygulama Öğrencisinin Adı-Soyadı : Öğrenci Numarası :
..... Uygulama Okulu :

Tarih	Günü	Gözlenen/Ders Anlatılan Sınıf / Saat	Dersin Adı	İşlenen Konu	Uygulama Öğretmeninin Adı Soyadı	İmza

Uygulama Devam Çizelgesi her hafta öğretmenlik uygulaması ders saatinde uygulama öğretim elemanına imzalatılarak "Uygulama Öğrencisi Öğretmenlik Uygulaması II Dosyası"na yerleştirilecektir.

Uygulama Öğretim Elemanı (imza)

EK-2 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ DÖNEM DERS PLANI

Uygulama öğretmeninizle birlikte işleyeceğiniz/anlatacağınız dersleri planlayınız. Planınızı uygulama öğretim elemanına teslim etmek üzere dosyanıza yerleştiriniz.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ DÖNEM PLANI		
HAFTA	ETKİNLİKLER	TARİH
1. Hafta	Dönem başı değerlendirme toplantısı ve mesleki gelişim hedeflerinin belirlenmesi Birinci dönem deneyimlerinin yansıtılması ve II. dönem planının hazırlanması	
2. Hafta *	Farklı öğrenci profillerine yönelik öğretim uyarlamaları gözlemi Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
3. Hafta *	Materyal tasarımı ve teknoloji entegrasyonu Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
4. Hafta *	Proje ve etkinlik tabanlı öğrenme uygulaması Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
5. Hafta *	Değerlendirme araçları geliştirme ve uygulama Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
6. Hafta *	Okul toplumu ile ilişkiler ve veli iletişimi Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
7. Hafta *	Mesleki gelişim: seminer, kurs ve mesleki topluluklar Ders planı hazırlama ve ders işleme:	

8. Hafta *	Öğrencilerin yanlış kavramlarını belirleme ve giderme Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
9. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
10. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
11. Hafta *	Serbest uygulama ve yansıtma Ders planı hazırlama ve ders işleme:	
12. Hafta *	Dönem sonu değerlendirme ve mesleki gelişim raporu Ders planı hazırlama ve ders işleme:	

* 2-12. haftalar arası uygulama öğrencisinin derste anlatacağı konu, beceri, değer, kavram, kazanım vb. hususlar uygulama öğretmenleriyle birlikte planlanmalıdır.

EK-3 DERS PLANI HAZIRLAMA BASAMAKLARI VE ÖRNEK DERS PLANI ŞABLONU

(Birinci dönem kılavuzunda yer alan EK-3 ile aynıdır. Ders planı hazırlama ve uygulama döngüsüne ilişkin açıklamalar ve şablon için Öğretmenlik Uygulaması I Kılavuzu EK-3'e bakınız.)

DERSİN TANITIMI	
Ders Adı	Sosyal Bilgiler
Sınıf Düzeyi ve Şube	
Ders İçi Süre	Hazırlanan plan kaç ders saati için hazırlanmıştır? (40+40, 2 ders saati vb.)
Derslik	
Konu	Ders planı hangi konu için hazırlandı?
Öğrenme Alanı	Ders planında hangi öğrenme alanı ele alınıyor?
Beceri	Ders planında hangi beceri/beceriler ele alınıyor?
Kavram	Ders planında hangi kavram/kavramlar ele alınıyor?
Değer	Ders planında hangi değer/değerler ele alınıyor?
Dersin Amacı ve Kazanımları	Ders hangi kazanımlara odaklanıyor?
Öğrenme-Öğretme Süreci (Strateji, yöntem, teknik ve/veya öğrenme modeli)	Hangi öğretim stratejisi kullanılıyor? (Sunuş, buluş, araştırma-inceleme vb.) Hangi yöntem ve teknikler kullanılıyor? Bir öğrenme modeli uygulanıyor mu?
Öğrenme/Öğretme Teknolojileri ve Materyalleri	Hangi öğretim materyalleri kullanılıyor? Öğretim teknolojileri kullanılıyor mu?
Güvenlik önlemleri (varsa)	Güvenlik önlemi alınması gereken bir durum var mı?

EK-4 ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Sınıf: Tarih:	Konu:
Hazırladığım ders planı beklentilerimi karşıladı mı? Öğrenciler beklenen davranışları sergiledi mi?	Dersimin genel olarak olumlu yanları (Öğrenme-öğretme süreci, sınıf yönetimi, iletişim vb.)
Dersimin genel olarak olumsuz yanları (Öğrenme-öğretme süreci, sınıf yönetimi, iletişim vb.)	Daha sonra işleyeceğim derslerim için hedeflerim:

EK-5 DERS GÖZLEM TUTANAĞI ÖRNEĞİ

DERS GÖZLEM TUTANAĞI	
Uygulama Öğrencisi	
Gözlemci	
Tarih	
Sınıf	
Öğrenci Sayısı	
DERS PLANININ UYGULANMASI	ÖĞRENME-ÖĞRETİM SÜRECİ
Giriş	Uygulama öğrencisi derse nasıl başlamıştır? Dikkat çekme/güdüleme/gözden geçirme etkinlikleri plana uygun bir şekilde ilerlemiş midir?
Gözlem notları:	
Derse Geçiş ve Ana Uygulama	Uygulama öğrencisinin öğrenme/öğretme çalışmaları plana uygun bir şekilde ilerlemiş midir?
Gözlem notları:	
Ölçme-Değerlendirme ve Toparlama	Uygulama öğrencisinin ölçme değerlendirme/toparlama çalışmaları plana uygun bir şekilde ilerlemiş midir?
Gözlem notları:	
Sınıf Yönetimi ve İletişim	Öğrencilerle sözlü, sözsüz iletişim; öğrenciyi dinleme; geri bildirimde bulunma; sınıf atmosferi vb.
Gözlem:	
Diğer	Dikkat çeken diyaloglar, sınıf içi anekdotlar vb.
Gözlem:	

EK-6 UYGULAMA ÖĞRENCİSİ DEĞERLENDİRME FORMU

(Birinci dönem kılavuzunda yer alan EK-6 ile aynıdır. Bu değerlendirme formu MEBBİS sisteminde kullanılan, 28.09.2021 tarihli Öğretmenlik Uygulaması Yönergesinde de belirtilen formdur.

Uygulama öğretimi ve uygulama öğretim elemanı, Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülü'nde bu form doğrultusunda değerlendirme yapar.)

DEĞERLENDİRME MaddESİ	E (1)	K (2)	İ (3)
1.0 KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ			
1.1 Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme			
1.2 Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal tutarlılıkla ilişkilendirebilme			
1.3 Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili uygun biçimde kullanabilme			
1.4 Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme			
2.0 ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİ			
2.1 Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme			

2.2 Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini uygun biçimde kullanabilme			
2.3 Zamanı verimli kullanabilme			
2.4 Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilme			
2.5 Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilme			
2.6 Derse uygun bir giriş yapabilme			
2.7 Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilme			
2.8 Dersi toparlayabilme			
3.0 İLETİŞİM			
3.1 Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme			
3.2 Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme			
3.3 Ses tonunu etkili biçimde kullanabilme			
3.4 Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme			
4.0 DEĞERLENDİRME VE KAYIT TUTMA			
4.1 Uygun değerlendirme materyali hazırlayabilme			
4.2 Öğrencilerin anlama düzeylerine göre dönütler verebilme			
4.3 Değerlendirme sonuçlarının kayıtlarını tutma			
5.0 DİĞER MESLEKİ YETERLİKLER			
5.1 Mesleği ile ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkında olma			
5.2 Mesleki öneri ve eleştirilere açık olma			
5.3 Kişisel ve mesleki davranışları ile çevresine iyi örnek olma			
Toplam Başarı Puanı	Yazıyla:	Rakamla:	

Uygulama Öğretmeni Değerlendirme:
Başarı Puanı:

Uygulama Öğretim Elemanı Değerlendirme:

Genel